

Wonderfeel

Geadviseerd subsidiebedrag: **€ 0**

Gevraagd subsidiebedrag: € 335.000

Over de instelling

Stichting Wonderfeel, podiumkunsten, festivals, Gooise Meren

Stichting Wonderfeel (hierna: Wonderfeel) presenteert in een driedaags festival op 25 hectare natuurgebied in 's-Graveland zeven podia met een eigen muzikaal karakter. Wonderfeel is het grootste buitenfestival voor klassieke muziek van Nederland (en Europa) met meer dan honderd optredens door ruim vijfhonderd musici voor bijna tienduizend bezoekers. Daarnaast presenteert Wonderfeel kunstdisciplines die aansluiten bij of in het verlengde liggen van (klassieke) muziek, zoals dans, muziektheater, poëzie, literatuur en muziekdocumentaires. Natuurwandelingen, yoga en diverse kinderactiviteiten completeren het programma.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.22 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur oordeelt positief over Stichting Wonderfeel. Echter, na zorgvuldige weging van de aanvragen binnen dezelfde categorie adviseert de raad Stichting Wonderfeel geen subsidie toe te kennen. De raad verwijst voor een toelichting op de afweging naar de inleiding bij deze categorie.

Wonderfeel heeft een kleurrijke, aantrekkelijke festivalformule voor de klassieke muziek gecreëerd, en levert daarmee een bijdrage aan de presentatie en beeldvorming van klassieke muziek in Nederland. Het programma omvat een divers palet aan muzikale verschijningsvormen. Hiermee heeft het festival in relatief korte tijd een groot bereik gerealiseerd onder een in de kern traditioneel publiek. De raad vindt het waardevol dat Wonderfeel jonge talenten op het gebied van klassieke muziek een podium biedt. In de plannen ontbreekt echter een overkoepelende visie op de rol van het festival ten aanzien van talentontwikkeling. Ook de activiteiten op het gebied van educatie en participatie zijn nog onvolgroeid. De internationale werking is te beperkt.

De bedrijfsvoering van Wonderfeel is degelijk, maar de Fair Practice Code krijgt nog onvoldoende structurele aandacht binnen de organisatie. De raad hoopt ook dat de urgentie van diversiteit en inclusie zich in de toekomst niet alleen zal uiten in projecten, maar binnen de gehele organisatie.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

De raad oordeelt positief over de missie van Wonderfeel op het gebied van klassieke muziek en de invulling die de organisatie hieraan geeft. Wonderfeel bestaat sinds 2015 en is een op een popleest geschoeid festival voor klassieke muziek. Het festival initieert en coproduceert nieuwe buitenlocatie-producties en zet opdrachtcomposities uit. Wonderfeel heeft de programmering de afgelopen jaren flink uitgebreid. Artistiek stelt het festival zich ten doel om de beleving van (klassieke) muziek een nieuwe prikkel te geven. Het festival wil dit realiseren door de muziek te plaatsen in een natuurlijke context, die tegelijkertijd makers kan inspireren.

De dynamische en laagdrempelige wijze waarop Wonderfeel een klassiek repertoire aanbiedt, sluit aan bij het gekozen toegankelijke profiel. Het hart van de programmering vormen zeven podia met elk een eigen thema of specialiteit, met in totaal meer dan honderd optredens en minstens twee wereldpremières van compositieopdrachten. Er wordt aansluiting gezocht met andere kunst disciplines die in het verlengde liggen van de klassieke muziek.

Wonderfeel ambieert het totaal aan activiteiten te vergroten. De aangekondigde producties geven een afwisselend beeld en het festival vermeldt aansprekende bekende en minder bekende namen van programmeurs, gezelschappen en artiesten. In de programmering is ruimte voor onderzoek naar de rekbaarheid van het begrip klassieke muziek en interdisciplinaire uitingsvormen. De raad waardeert de aandacht van het festival voor programmeurs uit bijvoorbeeld Turkije, Groot-Brittannië en Hongarije.

Wonderfeel onderscheidt zich door de buitenbeleving van (klassieke) muziek. Het ziet de natuurlijke omgeving niet alleen als een achtergrond, maar als onderdeel van het artistieke programma. Dit draagt bij aan de zeggingskracht van het festival. Ondanks dit onderscheidend vermogen zijn de kernactiviteiten in artistiek opzicht (nog) onvoldoende oorspronkelijk in een landelijke en internationale context. De plannen overtuigen de raad er niet van dat Wonderfeel met zijn artistieke koers het karakter ontstijgt van een overwegend presenterend festival. Evenmin wordt de ambitie om op Europees niveau een voortrekkersrol te vervullen op het gebied van buitenfestivals voor klassieke muziek in artistiek opzicht voldoende uitgewerkt.

Vernieuwing

Het programma van Wonderfeel omvat muziek in diverse verschijningsvormen, inclusief niet-westerse klassieke muziek, pop en jazz.

Wonderfeel mengt doelbewust klassiek met andere genres, zoals singer-songwriters en indiefolk. De belangrijkste rol van Wonderfeel is echter haar bijdrage aan de presentatie van en de beeldvorming rond klassieke muziek.

Wonderfeel heeft op verschillende manieren aandacht voor jong talent. Het Wonderfeel Festival Orchestra wordt gevormd door gevorderde conservatoriumstudenten die onder leiding van Johannes Leertouwer ervaring opdoen. Samen met Europese partners wordt gewerkt aan een internationale bezetting. Met de jaarlijkse Keep an Eye Productieprijs moedigt Wonderfeel in samenwerking met de Keep an Eye Foundation jonge creatieven aan om een nieuwe productie te maken. Winnaars worden gecoacht in het maakproces en het resultaat krijgt een plaats op Wonderfeel en op twee partnerfestivals in Italië en Canada. Daarnaast biedt Wonderfeel jong talent via Dutch Classical Talent, het Cello Biënnale Concours en de Koningin Elisabethwedstrijd een podium. De raad oordeelt positief over deze activiteiten, te meer daar het aantal Nederlandse klassieke-muziekpodia voor jonge talenten terugloopt. Hij mist in de plannen echter een overkoepelende visie op de rol van het festival ten aanzien van talentontwikkeling.

Eerlijke beloning en gezonde bedrijfsvoering

Wonderfeel zegt dat de gages en vergoedingen vanaf 2021 marktconform zullen zijn. Het festival beschrijft de verschillende tarieven en beloning in natura voor zzp'ers, technische crew, stagiairs, conservatoriumstudenten en vrijwilligers. Voor de meeste medewerkers volgt de instelling de cao Toneel en Dans. Voor musici en componisten verstrekt het festival honoraria boven de norm van Sena Performers, en voor compositieopdrachten hanteert het de honorariumtabel van het Fonds Podiumkunsten. Hoewel Wonderfeel zegt te streven naar eerlijke beloning, kan de raad de mate waarin het daarin slaagt niet volledig beoordelen, omdat onduidelijk is hoe functieverantwoordelijkheden worden meegewogen. Om de continuïteit te waarborgen wordt het vaste team medewerkers uitgebreid. Het festival onderbouwt duidelijk hoe de stijging van personeelskosten in de begroting past.

Er is sprake van een degelijke bedrijfsvoering. In 2019 heeft het festival het negatieve eigen vermogen, ontstaan als gevolg van een grote zomerstorm in 2015, weten in te lopen. Alle financiële indicatoren zijn echter relatief laag, en een strategie voor tegenvallende inkomsten wordt slechts in grote lijnen beschreven. De begroting voor 2021 – 2024 laat een verdubbeling zien ten opzichte van de realisatie in de huidige periode. Op basis van de aanvraag kan de raad niet goed beoordelen of deze realistisch is.

Bevordering van educatie en participatie (inclusief publieksbenadering)

Wonderfeel heeft enkele activiteiten op het gebied van educatie en participatie in ontwikkeling. Wonderfeel besteedt geen aparte aandacht aan educatie, maar publieksbegeleiding en participatie voor volwassenen en kinderen zijn in de programmering verweven, zoals in de samenwerking met dansgezelschap de Stilte. Het festival heeft sinds de eerste editie naar eigen zeggen veel aandacht voor kwetsbare doelgroepen, zoals eenzame ouderen (buddyproject), mensen met afstand tot de arbeidsmarkt, mensen met dementie en mensen met een verstandelijke beperking. Zij bezoeken het festival of zijn op een actieve manier betrokken bij de organisatie ervan, zoals in de crewcatering. Vanaf 2021 wordt een medewerker Sociale Duurzaamheid aangetrokken om projecten met onder meer zorginstellingen in de regio te realiseren.

Wonderfeel heeft de afgelopen jaren een substantiële groei bereikt in haar publieksbereik: van 3.500 in 2015 tot 9.200 bezoekers in 2019. De organisatie heeft een goed beeld van zijn huidige publiekssamenstelling en van beoogde nieuwe doelgroepen. Zo zette Wonderfeel de afgelopen edities succesvol in op het bereiken van gezinnen, met gratis toegang voor kinderen tot en met 18 jaar en een speciale kinderprogrammering.

Geografische spreiding

Wonderfeel vindt plaats in 's-Graveland, in de Metropoolregio Amsterdam. In haar reflectie op de aanvraag schrijft de Metropoolregio Amsterdam dat het festival een 'potentiële MRA-magneet' van de Gooi- en Vechtstreek is. MRA-magneten zijn instellingen die kenmerkend zijn voor de deelregio en daarnaast de potentie hebben om van bovenregionale betekenis te zijn.

Gevestigd in het Muziekcentrum van de Omroep te Hilversum werkt Wonderfeel aan de zichtbaarheid van de muzikale kwaliteit in de regio met partners als het Metropole Orkest, Stichting Omroep Muziek en Globe Centrum voor Kunst en Cultuur. De raad is benieuwd hoe dit concreet vormgegeven wordt.

Toepassing Fair Practice Code

Volgens Wonderfeel krijgt de Fair Practice Code nog onvoldoende structurele aandacht binnen de organisatie. Wonderfeel beschrijft in haar toelichting op de toepassing van de code duidelijke intenties om de code in de periode 2021 – 2024 geheel te implementeren. Dit waardeert de raad, maar hij merkt op dat de instelling nog geen plan van aanpak formuleert om dit te bereiken.

Toepassing Governance Code Cultuur

Wonderfeel reflecteert op enkele van de principes van de Governance Code Cultuur. Het festival stelt dat de sterke groei van Wonderfeel in de afgelopen vijf jaar het belang van de code 'aanhoudend naar voren heeft gebracht'. De organisatie ontwikkelt een implementatieplan om in 2024 tot volledige toepassing van de code te komen, en wil daarvoor advies inwinnen bij Cultuur+Ondernemen. Dit moedigt de raad aan.

Toepassing Code Diversiteit en Inclusie

Wonderfeel reflecteert op alle vier de p's van de Code Diversiteit en inclusie (personeel, programma, publiek, partners), en wil in de periode 2021 – 2024 beter zichtbaar maken dat iedereen zich op het festival welkom mag voelen, ongeacht leeftijd, geaardheid, afkomst, herkomst of beperking. Een goede maatregel is het aanstellen van een medewerker Sociale Duurzaamheid in 2021, die zich toelegt op projecten gerelateerd aan de code. De raad hoopt dat de urgentie van diversiteit en inclusie zich niet alleen zal uiten in projecten, maar door de hele organisatie gevoeld zal worden. Veelbelovend is het voorgenomen 'COLORS'-podium waarin wordt gezocht naar cross-overs en verjonging. Dit podium zal onder leiding van een nieuw aan te trekken programmeur veelkleurige muziek bieden van singer-songwriters en indiefolk-artiesten met een sterke verwantschap met klassieke muziek. Wonderfeel verwacht een jongere doelgroep te bedienen met zangers die het festival kent van poppodia en -festivals.